

विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२

मा. मन्त्रिस्तरीय निर्णयबाट
मिति २०८२/०९/३० गते स्वीकृत

प्रस्तावना:

विद्यालय स्वास्थ्य माध्यमबाट स्वास्थ्य जीवनशैली, सन्तुलित तथा पोषिलो आहार, वातावरण तथा व्यक्तिगत सरसफाई, किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार, किशोरीहरूको महिनावारी व्यवस्थित, मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन एवम् जटिल स्वास्थ्य समस्याको समयमा प्रेषण पद्धतीद्वारा विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रमलाई व्यवस्थापन गरी विद्यार्थी, शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीहरूको स्वास्थ्य प्रवर्धन गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्धनात्मक विद्यालय, स्वास्थ्यमैत्री वातावरण सृजना गर्न वाञ्छनिय भएकालेलुम्बिनी प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८२ को दफा ११ को उपदफा (२) बमोजिम लुम्बिनी प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयले यो कार्यविधितर्जुमा गरेको छ ।

परिच्छेद-१

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम “विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२” रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
(क) “कार्यक्रम” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।
(ख) “कार्यालय” भन्नाले सामाजिक विकास डिभिजन कार्यालय सम्झनु पर्छ ।
(ग) “विद्यालय” भन्नाले कार्यक्रम लागू भएका जिल्लाका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय सम्झनु पर्दछ ।
(घ) “निर्देशनालय” भन्नाले शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालय, लुम्बिनी प्रदेशलाई सम्झनुपर्दछ ।
(ङ) “विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी” भन्नाले विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम अन्तर्गत छनोट भएका स्वास्थ्यकर्मी सम्झनु पर्छ ।
(च) “मन्त्रालय” भन्नाले सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
(छ) “समिति” भन्नाले दफा ४ बमोजिमको निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ ।
३. कार्यक्रम सञ्चालनको उद्देश्य: (१) यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम कार्यान्वयनका निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।
(क) विद्यालय तहबाटै बालबालिकालाई स्वस्थ जीवन शैली अपनाउन उत्प्रेरित गर्ने,
(ख) विद्यालयमा आधारित स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाको पहुँच बृद्धि गर्ने,
(ग) विद्यालयमा स्वच्छ, सफा र सिकाईमैत्री वातावरण तयार गर्ने,
(घ) यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य जस्ता विषयमा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।
(ङ) प्राथमिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउने ।
(च) जटिल स्वास्थ्य समस्या देखिएका विद्यार्थीलाई उपयुक्त स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्ने ।

४. निर्देशक समिति: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयनका लागि नीतिगत मार्गदर्शन र समन्वय गर्न देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति रहनेछः-

(क) सचिव, मन्त्रालय	-संयोजक
(ख) महानिर्देशक, शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालय	-सदस्य
(ग) निर्देशक, स्वास्थ्य निर्देशनालय	-सदस्य
(घ) उपसचिव प्रतिनिधि, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	-सदस्य
(ङ) उपसचिव प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	-सदस्य
(च) संयोजकले तोकेको निर्देशनालयको अधिकृत	-सदस्य सचिव

(२) समितिले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञलाई सो समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्राथमिकता निर्धारण, नीतिगत मार्गनिर्देशन, योजना तथा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने,
- (ख) कार्यक्रमको प्रभावकारिताका लागि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेगराउने ।
- (ग) छनोट समितिका कार्यमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।

६. विद्यालय तथा स्वास्थ्यकर्मी छनोट समिति: (१) कार्यक्रम सञ्चालन हुने विद्यालय छनोटका लागि देहाय बमोजिमको छनोट समिति रहनेछः

(क) डिभिजन कार्यालय प्रमुख	संयोजक
(ख) स्वास्थ्य कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
(ग) अधिकृत, निर्देशनालय	सदस्य
(घ) सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईको प्रतिनिधि	सदस्य

(२) छनोट समितिले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) छनोट समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

७. छनोट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: छनोट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहने विद्यालयहरूबाट प्राप्त आवेदनहरूको अध्ययन गर्ने,
- (ख) कार्यविधिमा तोकिएका मापदण्ड अनुसार विद्यालयहरूको मूल्याङ्कन गर्ने,
- (ग) मूल्याङ्कनबाट प्राप्त नामावलीलाई अन्तिम छनोटका लागि निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्ने,
- (घ) निर्देशक समितिबाट छनोट भएका विद्यालयहरूमा विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी छनोटका कार्यहरू गर्ने,
- (ङ) छनोट समितिले सफल उम्मेदवारलाई नियुक्तिका लागि डिभिजन कार्यालयमा सिफारिस गर्ने ।
- (च) कार्यक्रमको प्रभावकारिता सम्बन्धमा अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- (छ) निर्देशक समितिले निर्देशन गरे बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

८. विद्यालय छनोट आधार: (१) छनोट समितिले यस कार्यविधिको अनुसूची १ मा उल्लिखित आधार र मापदण्ड अनुसार विद्यालयको छनोट गर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम विद्यालय छनोट गर्दा समान प्रकृतिका कार्यक्रम सञ्चालन भैरहेका विद्यालयमा दोहोरो नपर्ने गरी विद्यालय छनोट गर्ने ।
९. विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी विस्तार: गत आ.व. मा रोल्पा र बाँके जिल्लामा लागू भएकोमा चालु आ.व.मा रुकुम पूर्व, बर्दिया, प्युठान, अर्घाखाँची, गुल्मी र कपिलवस्तु जिल्लामा विस्तार गरिनेछ ।
१०. कार्यालयको भूमिका: (१) कार्यक्रम लागू भएका जिल्लामा छनोट भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयका लागि विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी छनोट गर्ने प्रयोजनका लागि सम्बन्धित डिभिजन कार्यालयले अनुसूची २ बमोजिमका योग्यता पुगेका व्यक्तिहरूबाट कम्तिमा १५ दिनको समय दिई दरखास्त आह्वान गर्नेछ ।
 (२) योग्यता पुगेका उम्मेदवारहरूले अनुसूची ३ मा उल्लिखित दरखास्त फाराम प्रयोग गरी दरखास्त पेस गर्नुपर्नेछ ।
 (३) छनोट भएका विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीलाई सम्झौतासँगै (अनुसूची ५) अनुसूची ४ मा उल्लिखित कार्यविवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
११. पारिश्रमिक भुक्तानी: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको पारिश्रमिक सम्बन्धित विद्यालय मार्फत् भुक्तानी गर्नु पर्नेछ । विद्यालयले स्वास्थ्यकर्मीको पारिश्रमिक भुक्तानी माग गर्दा निजको हाजिरी प्रमाणित, तलबी भरपाई, मासिक प्रतिवेदन संलग्न गरी डिभिजन कार्यालयमा सिफारिस सहित पेश गर्नुपर्नेछ ।
 (२) यस कार्यविधि बमोजिम सम्झौता गरिएका विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको पारिश्रमिक न्यूनतम जीवन निर्वाह हुने गरी चौथो तहका लागि रु.२५,०००।- र पाचौं तहका लागि रु.२८,०००।- हुनेछ । तर गत वर्ष कार्यक्रम लागू भएका विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको हकमा सेवा निरन्तरताको लागि सम्झौता भएको भए पारिश्रमिक साबिक कै र शैक्षिक योग्यता पनि साबिक कै हुनेछ । पहिले नियुक्ति भएका विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी हकमा पारिश्रमिक वृद्धि भएमा यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखी लागू हुनेछ ।
१२. विदा: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीले प्रचलित कानून अनुसार पाउने घर विदा, भैपरी, पर्व र बिरामी विदा पाउने छन् । विदा प्रत्येक वर्षको चैत्र मसान्तभित्र खर्च नभएमा सञ्चित हुने छैन ।
 (२) मृत्यु संस्कार विदा एक पटकमा बढीमा पन्ध्र दिन पाउनेछ ।
 (३) महिला कर्मचारीको हकमा निज प्रसूति हुने अवस्था भएमा प्रसूति हुनु अघि र पछि गरी बढीमा अन्ठानन्वे दिनसम्म प्रसूति विदा पाउनेछ ।
 (४) करार सेवाका कर्मचारी विदा बसेकै अवस्थामा करारको म्याद समाप्त भएमा म्याद समाप्त भएपछिको कुनै सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने छैन ।
१३. क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था आवश्यकता अनुसार डिभिजन कार्यालयले स्वास्थ्य कार्यालयसँगैको समन्वयमा गर्न सक्नेछ ।
 (२) विद्यालयले विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीलाई आवश्यकता अनुसार क्षमता विकासका लागि सम्बन्धित तालिममा पठाउनु पर्नेछ ।

१४. विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
- (क) कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनका लागि व्यवस्थापकीय भूमिका निर्वाह गर्ने,
  - (ख) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीले स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रवर्धनात्मक, प्रतिरोधात्मक, उपचारात्मक र पोषण सेवा उपलब्ध गराउनु पर्ने,
  - (ग) छनोट भएका विद्यालयको अतिरिक्त आवश्यक परेको अवस्थामा स्थानीय तहले खटाएको अन्य विद्यालयमा समेत विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको रूपमा कामकाज गर्नु पर्ने,
  - (घ) विद्यालयमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि विद्यार्थीको अभिभावकसँग आवश्यक परामर्श र मञ्जुरीनामा लिनु पर्ने,
  - (ङ) विद्यार्थी/शिक्षक कर्मचारीलाई थप उपचार आवश्यक भएमा स्वास्थ्य संस्थामा पठाउनु पर्ने,
  - (च) विद्यालयमा लामो बिदा भएको अवस्थामा नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा कामकाज गर्न जानु पर्ने ।
१५. विद्यालयको भूमिका: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रमका लागि छनोट भएका विद्यालयको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-
- (क) कार्यालयबाट सिफारिस भई आएका विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीलाई विद्यालयमा हाजिर गराई कामकाजमा लगाउने,
  - (ख) विद्यालयमा प्राथमिक उपचार सम्बन्धी सामग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने,
  - (ग) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीले गरेको कामको मासिक रूपमा प्रगति विवरण अनुसूची ५ अनुसार डिभिजन कार्यालयमा पठाउने ।
  - (घ) निर्देशक समितिले दिएका निर्देशनहरू पालना गर्ने ।
१६. करार अन्त्य: विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको कार्यसम्पादन सन्तोषजनक नभएको भनी सम्बन्धित विद्यालयले सिफारिस गरेमा डिभिजन कार्यालयले आवश्यक छानविन गर्दा कार्यसम्पादन सन्तोषजनक भएको नपाएमा त्यस्तो करार सम्झौता जुनसुकै समयमा रद्द गरी निजलाई करार सेवाबाट हटाउन सक्नेछ । त्यसरी करार सम्झौता रद्द गर्नु अघि निजलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मौकाबाट बञ्चित गरिने छैन ।
१७. अनुगमन र मूल्याङ्कन: कार्यक्रमको प्रभावकारिताको लागि मन्त्रालय, निर्देशनालय र कार्यालयले अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ ।
१८. बाधा अड्काउन फुकाउने अधिकार: यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा मन्त्रालयले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
१९. अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्ने: मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।
२०. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरूयसै बमोजिम हुनेछ । अन्यको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
२१. खारेजी तथा बचाउ: (१) विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१ खारेज गरिएको छ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम भए गरेका कामकारबाही यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।

विद्यालय स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम

विद्यालय छनोट सम्बन्धी मापदण्ड

क्र. सं.	विद्यालय छनोटका आधार	सुचक		अंकको वर्गिकरण	कैफियत
		पहाडमा	तराईमा		
१	विद्यार्थी संख्या	५०० भन्दा कम	७०० भन्दा कम	१५ अंक	
		५००-७००	७००-१०००	२० अंक	
		७००-१००० वा सो भन्दा माथी	१०००-१२०० वा सो भन्दा माथी	२५ अंक	
२	किशोरी संख्या प्रतिशत	४० प्रतिशत वा सो भन्दा कम		१५ अंक	
		४० प्रतिशत भन्दा माथी		२५ अंक	

१. संघ तथा स्थानीय तहबाट विद्यालय नर्स नियुक्ति नभएका र कार्यक्रम सञ्चालन नभएका विद्यालय ।
२. कुनै पनि निकाय तथा गैर सरकारी संस्थाबाट विद्यालय स्वास्थ्य तथा विद्यालय नर्स सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन नभएका विद्यालय ।

अनुसुची २

विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको योग्यता र छनोटका आधारहरू

- (क) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा HA/Staff Nurse कोर्ष उत्तीर्ण भएको
(ख) परिषद्बाट दर्ता भएको
(ग) नेपाली नागरिक,
(घ) अठार वर्ष पूरा भई चालिस वर्ष ननाघेको र
(ङ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको ।

क्र. सं.	विवरण	पुर्णाङ्क (५०)	कैफियत
१	शैक्षिक योग्यता वापत	बढीमा २० अंक	विशिष्ट श्रेणी २०, प्रथम १८, द्वितीय १५ र तृतीय १२ अंक
२	अनुभव वापत	५ अंक	प्रतिवर्ष १ वर्षका दरले
३	सम्बन्धित स्थानीय तहको भएमा	५ अंक	
४	सम्बन्धित जिल्लाको भएमा	३ अंक	
५	सम्बन्धित प्रदेशको भएमा	२ अंक	
६	अन्तर्वार्तमा अधिकतम	१५ अंक	न्युनतम ३५ प्रतिशत र अधिकतम ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनु पर्ने भएमा कारण खुलाउनु पर्ने

दरखास्त फाराम

हालसालै खिचेको
पासपोर्ट साईजको पुरै
मुखाकृति देखिने फोटो
यहाँ टास्ने र फोटो र
फारामको पर्ने गरी
उम्मेदवारको दरखास्त

(क) व्यक्तिगत विवरण

नाम, थर	देवनागरीमा :	लिङ्ग :	
	अंग्रेजी ठुलो अक्षरमा :		
नागरिकता नं. :	जारी गर्ने जिल्ला:	मिति :	
स्थायी ठेगाना	(क) जिल्ला:	(ख) स्थानीय तह:	
	(ग) वडा नं.	(घ) टोल:	(ङ) मार्ग/घर नं.
पत्राचार गर्ने ठेगाना:	इमेल :		
उम्मेदवारको जन्म मिति : (वि.सं. मा)(ई.स्वि. संवत्मा)			
हालको उमेर:	मो.नं.		
बाबुको नाम, थर:			
आमाको नाम, थर			
बाजेको नाम, थर :			

(ख) शैक्षिक योग्यता र तालिम (दरखास्त फाराम भरेको पदको लागि चाहिने आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र तालिम मात्र उल्लेख गर्ने)

आवश्यक न्यूनतम योग्यता	विश्व विद्यालय र बोर्ड तालिम दिने संस्था	शैक्षिक उपाधि र तालिम	संकाय	श्रेणी/ प्रतिशत	मुख्य विषयहरू
शैक्षिक योग्यता					
तालिम					

(ग) प्राथमिकताको आधारमा काम गर्न चाहिने ३ वटा विद्यालयहरूको नाम

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना

मैले यस दरखास्तमा खुलाएको सम्पूर्ण विवरणहरू सत्य छन्। दरखास्त बुझाएको पदको सूचनाको लागि अयोग्य ठहरिने गरी कुनै सजाय पाएको छैन। कुनै कुरा ढाँटे वा लुकाएको ठहरिएमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुलां बुझाउँला। उम्मेदवारले पालना गर्ने भनि प्रचलित कानून तथा यस दरखास्त फारामका पृष्ठहरूमा उल्लिखित सबै शर्त तथा नियमहरू पालना गर्न मन्जुर छु। साथै करारमा उल्लिखित शर्तहरू पूर्ण रूपमा पालना गर्नेछु र करारको समय भन्दा अगावै करारको अन्त्य गर्दा कम्तिमा एक महिनाको पूर्व सूचना दिई कार्यालयमा निवेदन दिनेछु।

उम्मेदवारको ल्याप्चे सहीछापः		उम्मेदारको दस्तखतः
दायाँ	बायाँ	मिति :
कार्यालयले भनेः		
रसिद/भौचर नं.:		रोल नं.:
दरखास्त अस्वीकृत भए सो को कारण		
दरखास्त रुजु गर्नेको दस्तखतः नामः मिति :		दरखास्त स्वीकृत/ अस्वीकृत गर्नेको दस्तखत

नोटः दरखास्त साथ सूचनामा उल्लिखित लगायत निम्न लिखित कागजातहरू अनिवार्य रूपमा उम्मेदवार आफैले प्रमाणित गरी पेश गर्नुपर्ने।

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,
२. समकक्षता र सम्बद्धता आवश्यक पर्नेमा सो को प्रतिलिपी,
३. न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी
४. चारित्रिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,
५. सम्बन्धित परिषदको लाईसेन्सको प्रतिलिपी,
६. सम्बन्धित स्थानीय तहमा बसोबास गरेको प्रमाण देखिने कागजातहरू जस्तै विवाह दर्ता, बसाइसराइ आदी।

विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको कार्य विवरण

- विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीले विद्यार्थीलाई प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक र प्रेषण सेवा उपलब्धगराउने ।
- विद्यार्थीको नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गरी आवश्यकतानुसार परामर्श र उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।
- विद्यालयमा स्वास्थ्य कक्षको व्यवस्थापन गर्ने ।
- विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालनका लागि नेतृत्वदायी भूमिका बहन गर्ने ।
- विद्यालय केन्द्रित स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू प्रभावकारीरूपमा संचालन गर्ने गराउने ।
- विद्यालयको वातावरण सिकने र सिकाउने व्यवस्थाका लागि सुरक्षित एवं बालबालिका तथा किशोरकिशोरीमैत्री बनाउन सहयोग गर्ने ।
- विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि विद्यार्थीद्वारा विद्यार्थीलाई चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- विभिन्न स्वास्थ्य दिवसहरू प्रवर्धनात्मक र चेतनामूलक कार्यक्रम आयोजना गरी मनाउने व्यवस्था गर्ने ।
- विद्यार्थीलाई स्वस्थ राख्नको लागि अभिभावकसँग समन्वय गरी काम गर्ने ।
- विद्यार्थीलाई स्वस्थ जीवनशैलीसँग सम्बन्धित आचरण सिकाउनुका साथै सकारात्मक सोचको समेत विकास गर्न मद्दत गर्ने ।
- शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको समय समयमा स्वास्थ्य परीक्षण, सामान्य उपचार र आवश्यकतानुसार स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गर्ने ।
- स्थानीय स्वास्थ्य संस्थसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

सामाजिक विकास डिभिजन कार्यालय र विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीबीचको सम्झौताको ढाँचा

लिखितम.....सामाजिक विकास डिभिजन कार्यालय(यसपछि प्रथम पक्ष भनिएको) र जिल्ला.....महानगरपालिका / उपमहानगरपालिका / नगरपालिका / गाउँपालिका वडा नं.... निवासी श्री..... (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिएको) बीच मिति .....मा भएको यस सम्झौतापत्र अनुसार देहायका शर्तको अधिनमा रही विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको रूपमा सेवा उपलब्ध गराउन दुवै पक्षको अधिकार प्राप्त अधिकारीको संयुक्त दस्तखत गरी सम्झौता गरी दुवै पक्षले एक एक प्रति दियौं लियौं ।

सम्झौताका शर्तहरू

१. विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको नियुक्ति गर्ने, तलब भत्ता, क्षमता विकास तथा अन्य सेवा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था प्रथम पक्षले गर्नेछ ।
२. विद्यालय स्वास्थ्यकर्मीको लागि आवश्यक पूर्वाधार प्रथम पक्षले मिलाउनुपर्नेछ ।
३. स्वच्छ खानेपानी, किशोर किशोरीमैत्री शौचालय, फोहोरमैला व्यवस्थापन, आवश्यक सामग्री तथा उपकरणको व्यवस्थापन प्रथम पक्षले गर्नुपर्नेछ ।
४. प्रथम पक्षले महिना भुक्तानी भएको १० दिनभित्र दोस्रो पक्षलाई मासिकरूपमा पारिश्रमिक तोकिए बमोजिम भुक्तानी गर्नेछ । तर दोस्रो पक्षले महिनामा पाउनु पर्ने विदा भन्दा बढि विदा बस्नु परेमादैनिक हुन आउने पारिश्रमिक अनुसार कट्टा गरी भुक्तानी गर्नेछ ।
५. दोस्रो पक्षले समय समयमा विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परीक्षण, विद्यालयमा हुने स्वास्थ्य सम्बन्धी अभियान, सचेतना कक्षा सञ्चालनको प्रगति विवरण मासिकरूपमा प्रथम पक्षलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
६. दोस्रो पक्षले भैपरी, पर्व, विरामी, घर, प्रसुती र मृत्यु संस्कार विदा प्रचलित कानूनअनुसार पाउनेछ । तर कुनै पनि विदा संचित हुने छैन ।
७. दोस्रो पक्षले विद्यालयको प्रधानाध्यापकको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रही काम गर्नुपर्नेछ । साथै प्रतिवेदन मासिकरूपमा विद्यालयमा गर्नुपर्नेछ ।
८. दोस्रो पक्षले विद्यालयमा लामो विदा भएको अवस्थामा नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा सेवा दिन जानु पर्नेछ । सो को लागि आवश्यक समन्वय प्रधानाध्यापकले गर्नुपर्नेछ ।
९. दोस्रो पक्षले शिक्षक, विद्यार्थी, कर्मचारी, अभिभावक, समुदाय र अन्य सरोकारवालाहरूसँग उचित समन्वय र सहकार्य गर्नुपर्नेछ ।
१०. पदिय आचरणहरूको पूर्ण पालना गर्नुपर्नेछ ।
११. सर्तमा तोकिएका कुराहरूको उलङ्घन गरेमा, जिम्मेवारीको पालना नगरेमा वा प्रथम पक्षलाई चित्त बुझ्दो कार्यसम्पादन नगरेमा प्रथम पक्षले सम्झौता जुनसुकै बखत रद्द गर्न सक्नेछ ।
१२. दुवै पक्षको समझदारीमा शर्तहरू फेरबदल गर्न सकिनेछ ।
१३. सम्झौतामा उल्लेख नभएका अन्य सर्तहरू प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

मासिक प्रतिवेदनको नमुना

..... महिनाको प्रतिवेदन

.....स्थानीय तह

विद्यालयको नाम:

विद्यालयस्वास्थ्यकर्मीको नाम,थर:

मिति:

जम्मा विद्यार्थी संख्या:

ठेगाना :

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	संख्या	प्रतिशत (मासिक दर्ता भएको विद्यार्थीहरुको अनुपातमा (	कैफियत
१	आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने			
२	विद्यार्थीहरुको सामान्य स्वास्थ्य परिक्षण			
३	विद्यार्थीहरुको BMI लिएको		Underweight : Normal : Overweight:	
५	पोषण सम्बन्धी परामर्श			
६	सचेतना कक्षाहरु संचालन		विषयवस्तुहरु बारे लेखुहोस्।	
७	विद्यार्थीहरुलाई प्रेषण गरिएको		कहाँ गरिएको लेखुहोस् ।	
९	पोषण स्वस्थ्य अवस्था सुधार भएको			
१०	अभियान सम्बन्धी कार्य गरेको			
११	स्वास्थ्य सम्बन्धी दिवसहरु मनाएको			
१२	IFA वितरण			
१३	Vit A वितरण			
१४	जुकाको औषधी खुवाएको			
१५	निशुल्क प्याड वितरण			
१७	विद्यालयमा अभिभावकसँग विद्यार्थीको स्वास्थ्य सम्बन्धमा सल्लाह परामर्श गरेको			
१८	अन्य कार्यहरु (स्पष्ट उल्लेख गर्ने)			

पुनश्च : प्रतिवेदनप्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र सम्बन्धित विद्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ । विद्यालयमा लामो विदा परेको अवस्थामा स्वास्थ्य संस्थामा काम गरेको विवरण विद्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ । प्रतिवेदनमा अन्य थप कुराहरु पनि राख्न सकिनेछ ।